

Isosäkylän koulun oppilashuoltosuunnitelma

Sisällysluettelo

1. Oppilashuollon käsitteet, toimintaperiaatteet ja tavoitteet	4
2. Oppilashuollon kokonaistarve, oppilashuollosta tiedottaminen ja henkilökunta	5
2.1 Oppilashuollon kokonaistarve	5
2.2 Oppilashuollosta tiedottaminen	5
2.3 Oppilashuollon henkilökunta.....	5
3. Koulun oppilashuoltoryhmät	7
3.1 Koulun oppilashuoltoryhmä OHR	7
3.2 Monialainen asiantuntijaryhmä MAR.....	7
4. Yhteisöllinen oppilashuolto	8
4.1 Kouluruokailut ja -matkat	8
4.2 Oppilaan hyvinvointia tukevia toimintaohjelmia ja käytäntöjä.....	8
4.2.1 Koulun oppilashuoltoryhmä	8
4.2.2 Oppilaitoksen terveellisyyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin tarkastus	9
4.2.3 Yhteistyö oppisisällöissä ja laaja-alaisissa tavoitteissa terveydenhuollon kanssa	9
4.2.4 Oppilaskuntatoiminta	9
4.2.5 Oppilaiden ohjaus	9
4.2.6 Poissaolojen seuranta ja niihin puuttuminen	9
4.2.7 Nivelvaiheyhteistyö	9
4.2.8 Kummioppilastoiminta.....	10
4.2.9 Koulukiusaamisen vastainen toiminta ja vertaissovittelu-toiminta	10
4.2.10 Yhteispeli-menetelmä	11
4.2.11 Liikkuva koulu	11
4.2.12 Vanhempainyhdistys	11
4.3 Muut oppilaan terveyttä ja hyvinvointia tukevat palvelut.....	11
4.3.1 Nuorisopalvelut	11
4.3.2 Hammashuolto	11
4.3.3 Perheneuvonta	12
4.3.4 Kehitysvamma palvelut	12
4.3.5 Lastensuojelu	12
4.3.6 Lasten ja nuorten psykiatrian palvelut ja sairaalakoulu	12
4.4 Turvallisuuden edistäminen – suojaaminen tapaturmilta, väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä....	12
4.4.1 Koulun järjestyssäännöt	12
4.4.2 Tapaturmien ehkäiseminen ja niiden hoitoon ohjaaminen	13

4.4.3 Suunnitelmat oppilaiden ja henkilökunnan suojaamiseksi väkivalta-, uhka- ja vaaratilanteilta ..	13
5. Yksilökohtainen oppilashuolto	14
5.1 Kouluterveydenhoito	14
5.2 Oppilashuoltohenkilökunta	14
5.3 Yksittäistä opiskelijaa koskevan opiskeluhuoltoasian käsittely	14
5.4 Opiskeluhuoltokertomus ja -rekisteri	15
6. Arviointi	16

Liite 1. Oppilashuoltokertomus-lomake ja oppilastietojen luovuttaminen

Liite 2. Järjestyssäännöt ja kurinpitokeinot

Suunnitelmat oppilaiden ja henkilökunnan suojaamiseksi väkivalta-, uhka- ja vaaratilanteilta

Liite 3a Pelastus- ja turvallisuussuunnitelma

Liite 3b Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Liite 3c Suunnitelma koulukiusaamisen ehkäisemiseksi ja kiusaamistapauksiin puuttumiseksi

Liite 3d Toimintaohje oppilaan rajoittamistilanteisiin

Liite 4. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

1. Oppilashuollon käsitteet, toimintaperiaatteet ja tavoitteet

Isosäkylän koulun oppilashuoltosuunnitelma perustuu Säkylän kunnan oppilas- ja opiskeluhuoltosuunnitelmaan täydentäen sitä koulukohtaisilla tarkennuksilla, käytännöillä ja toimintamalleilla.

Oppilashuollon tavoitteena on

- edistää oppilaiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia
- edistää koulu yhteisön terveellisyyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia
- ehkäistä ongelmia ja tarjota tukea mahdollisimman varhaisessa vaiheessa
- tukea opettajien ja ohjaajien työtä

Tiedottaminen

- Oppilashuoltotyö ja sen perusperiaatteet tiedotetaan kaikille huoltajille lukuvuoden alussa koottavassa lukuvuositedotteessa, koulun verkkosivuilla ja/tai vanhempainilloissa. Koulun oppilashuoltohenkilökunta osallistuu asiantuntijoina vanhempainiltoihin.
- Oppilaalle ja huoltajalle on erittäin tärkeää tiedottaa käytettävissä olevasta oppilas- ja opiskelijahuollosta sekä heitä ohjataan hakemaan tarvitsemiaan oppilashuollon palveluita. Toimivan oppilashuoltotyön edellytys on yhteistyö oppilaan huoltajien kanssa. Yhteistyötä huoltajien kanssa on edistettävä ja tuettava sekä oppilashuoltotyön suunnittelussa, toteutuksessa että arvioinnissa.

Oppilashuolto

Oppilashuollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa. Oppilashuoltoa toteutetaan ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhuoltona ja oppilaskohtaisena yksilöllisenä oppilashuoltona. Opiskeluhuoltoa toteutetaan opetustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa.

Yhteisöllinen oppilashuolto

Yhteisöllinen oppilashuolto tarkoittaa toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskelu ympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhuoltoa toteuttaa koulun koko henkilökunta ja kaikki opiskeluhuollon toimijat yhteistyössä kotien kanssa.

Koulun yhteisöllisen oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä ja arvioinnista vastaa **koulukohtainen oppilashuoltoryhmä, josta käytetään lyhennettä OHR.**

Yksilökohtainen oppilashuolto

Yksilökohtainen oppilashuolto koostuu terveyden ja hyvinvoinninpalveluista

1. kouluterveydenhuollon palveluja
2. psykologi- ja kuraattoripalveluja
3. monialaista yksilökohtaista opiskeluhuoltoa
4. kunnan järjestämiä sosiaali- ja terveystyöpalveluja

Monialaista yksilökohtaista opiskeluhuoltoa toteutetaan tapauskohtaisesti monialaisessa asiantuntijaryhmässä, josta käytetään tässä suunnitelmassa lyhennettä MAR. Ryhmässä käsitellyistä asioista laaditaan oppilashuoltokertomus.

Ryhmiä toimintatavat kuvataan myöhemmin tässä asiakirjassa.

2. Oppilashuollon kokonaistarve, oppilashuollosta tiedottaminen ja henkilökunta

2.1 Oppilashuollon kokonaistarve

Säkylän alakouluissa on noin 400 oppilasta. Isosäkylän koulussa opiskelee 175 oppilasta, joista vaikiintuneesti n. 30 oppilasta kuuluu pienryhmiin. Pienryhmien oppilaat tulevat koko kunnan alueelta.

Oppilaille on mahdollisuus saada kouluterveydenhoitajan, koululääkärin, koulukuraattorin ja koulupsykologin palveluita. Lisäksi yhteistyössä koulun kanssa toimii koululle nimetty perhetyöntekijä ja koulupsyykkari.

2.2 Oppilashuollosta tiedottaminen

Oppilaita ja heidän vanhempiaan tiedotetaan tarjolla olevasta oppilashuollosta yleisesti kaikille jaettavassa lukuvuositedotteessa, vanhempainilloissa, koulun nettisivuilla ja Wilman tiedotteilla ja viesteillä. Yksilökohtaisesta oppilashuollosta tiedotetaan erityisesti silloin, kun asiat ovat lapselle ja perheelle ajankohtaisia. Wilmaa käytetään myös poissaolojen kirjaamisiin, tiedon välittämiseen koulun ja perheiden väliseen viestintään sekä oppilashuoltohenkilöstön välillä, tuen suunnitelmien ja toteutuksen kirjaamiseen.

2.3 Oppilashuollon henkilökunta

Kouluterveydenhoitaja: Tarja Helminen

- tavoitettavissa puhelimitse tai Wilman välityksellä

- paikalla tiistaisin Isosäkylän koululla
- terveydenhoitajan vastaanotolle pääsee sopimalla ennakkoon vastaanotosta tai tiistaisin klo 11.40-12.10

Koululääkäri: Kristiina Kumlander

- ajan voi varata kouluterveydenhoitajan välityksellä

Perhepalveluiden nimikkotyöntekijä: Tarja Kankare

- p. 044 7328 191
- Nimikkotyöntekijätoiminnalla pyritään tehostamaan monialaista yhteistyötä yli hallintokuntien ja tuomaan se luonnolliseksi osaksi eri toimintaympäristöjä. Tarkoituksena on, että perhepalvelut tuodaan lähelle perheitä, lapsen omaan elinympäristöön päivähoitoon, kouluun ja kotiin.
- Nimikkotyöntekijä on päivähoitossa/koulussa tavattavissa kerran kuukaudessa sekä erikseen sovittaessa
- Säännöllisellä tapaamisella nimikkotyöntekijä tulee tutuksi lapsille, lasten vanhemmille / läheisille sekä henkilökunnalle.

Koulukuraattori: Eija Mansikka

- p. 044 7328 246, tavoitettavissa arkisin klo 9–15
- Oppilas tai vanhemmat voivat olla yhteydessä koulukuraattoriin, jos huolta ilmenee koulussa, kotona tai vapaa-aikana. Koulukuraattorin perustehtäviin kuuluu oppilaiden sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen ja tukeminen, linkkinä toimiminen kodin ja koulun väliselle yhteistyölle sekä yhteistyössä toimiminen oppilaan ja mahdollisen tuki-/viranomaisverkoston kanssa (mm. terveydenhuolto, lastensuojelu ja perheneuvola).

Koulupsykologi: Santeri Heinonen

- p. 044 4575201, tavoitettavissa arkisin 9–15
- Koulupsykologi auttaa oppilaita ja heidän perheitään pääasiassa kouluun liittyvissä ongelmatilanteissa ja ohjaa tarvittaessa eteenpäin. Koulupsykologi tapaa oppilaita yksilökäynneillä tai yhdessä vanhempien kanssa, tekee psykologisia tutkimuksia ja arviointeja oppimisvaikeuksien ja tunne-elämän ongelmien selvittelyssä ja suunnittelee tukitoimia yhdessä opettajien ja vanhempien kanssa.

Koulupsyykkari: Tuomas Holmi

- p. 044 5171015
- tavoitettavissa pääsääntöisesti arkisin 8–16
- Koulupsyykkari on mahdollisimman kynnyksetön tuki oppilaille kaikissa eri elämänvaiheissa ja -tilanteissa. Oppilas tai vanhemmat voivat olla yhteydessä koulupsyykkariin oppilaan mielialan tai psyykkisen voimien aiheuttaessa huolta kotona tai koulussa. Koulupsyykkari tapaa

oppilaita yksilökäynneillä tai tarvittaessa yhdessä vanhempien sekä muiden toimijoiden kanssa, tarvittaessa myös kotona. Tarvittaessa koulupsyykkari ohjaa oppilaan eteenpäin ja toimii tukena tässä. Koulupsyykkariin voi olla yhteydessä puhelimitse, sosiaalisen median tai Wilman kautta.

3. Koulun oppilashuoltoryhmät

3.1 Koulun oppilashuoltoryhmä OHR

Oppilaitoksen oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa monialainen oppilaitoskohtainen opiskeluhuoltoryhmä eli OHR. Ryhmään kuuluvat koulun rehtori, laaja-alainen erityisopettaja, kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori ja koululle nimetty perhetyöntekijä. Lisäksi ryhmää voidaan täydentää käsiteltävien asioiden mukaan oppilailla, huoltajilla tai eri alojen asiantuntijoilla.

Koulun oppilashuoltoryhmä kokoontuu neljä kertaa lukuvuodessa. Koollekutsujana toimii rehtori ja sihteerinä laaja-alainen erityisopettaja. Oppilashuoltoryhmän käsittelemät asiat tiedotetaan henkilökuntapalaverissa. Asioiden eteenpäin viemisestä sovitaan tapauskohtaisesti.

3.2 Monialainen asiantuntijaryhmä MAR

*Kun on tarpeen selvittää yksittäisen oppilaan oppilashuollollisen tuen ja palveluiden tarvetta, kootaan **yksilökohtainen monialainen tapauskohtainen asiantuntijaryhmä**. Kokoon kutsumisesta vastaa se henkilö, jolle huoli oppilaasta on syntynyt tai kenelle asiasta on ilmoitettu. Koolle kutsujan tehtävänä on arvioida, kenen asiantuntemusta tapauksen käsittelyssä tarvitaan. Ryhmän jäsenten läsnäolon on oltava ammatillisesti perusteltua. Ryhmän kokoonpanoon on saatava lupa oppilaan huoltajilta. Mikäli oppilaasta herännyt huoli on sellainen, jota ei kyetä yksilökohtaisella oppilashuoltotyöllä helpottamaan tai lupaa yksilökohtaiseen oppilashuoltokokoonantumiseen ei saada, ilmoitetaan huoli lastensuojeluviranomaisen tietoon.*

4. Yhteisöllinen oppilashuolto

Yhteisöllisellä oppilashuollolla edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhuoltoa toteuttaa koulun koko henkilökunta ja kaikki opiskeluhuollon toimijat yhteistyössä kotien kanssa.

Koulun yhteisöllisen oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä ja arvioinnista vastaa **koulukohmainen oppilashuoltoryhmä, josta käytetään lyhennettä OHR**. Ryhmän kokoonpano ja toimintatavat esitellään edellä kohdassa 3.1.

Lisäksi koulussa on monia toimintoja ja käytäntöjä, joiden avulla huolehditaan oppilaan kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista. Niitä esitellään seuraavassa.

4.1 Kouluruokailut ja -matkat

Kouluruokailulla tuetaan oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä. Koululounas on kasvatuksellinen oppimistilanne, jossa opitaan ravitsemuksellisia asioita ja käytöstapoja. Lisäksi koululounaalla saadaan energiaa päivän tekemisiin. Oppilaille tarjotaan jokaisena koulupäivänä tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja ohjattu täysipainoinen ateria. Kouluruokailun järjestämisessä otetaan huomioon kouluruokailun terveydellinen ja sosiaalinen merkitys, ravitsemuskasvatuksen tavoitteet sekä tapakasvatuksen tavoitteet ja ruokatauon virkistystehävä.

Yksilöllisissä ravitsemukseen, terveyteen tai sairauden hoitoon liittyvissä asioissa toimitaan yhteistyössä oppilaan, huoltajan, huoltajan, ruokalan ja kouluterveydenhuollon edustajien kanssa. Koulu tiedottaa lukuvuoden alussa huoltajia kouluruokaluun liittyvistä asioista. Erityisruokavalioista ilmoitetaan lomakkeella.

Erityisruokavalio järjestetään terveydellisistä syistä lääkärintodistuksen perusteella. Näitä syitä ovat esimerkiksi lapsen ruoka-allergia, maito- ja vilja-allergia, laktoosi-intoleranssi, diabetes tai keliakia. Lääkärintodistusta ei tarvita vähälaktoosisessa tai laktoosittomassa ruokavaliossa eikä uskonnollisiin syihin perustuvassa ruokavaliossa, vaan silloin riittää erityisruokavaliolomake.

Ruokahuoltopäällikkö Katariina Salonen katariina.salonen@sakyla.fi tai puh. 050 364 0401.

Koulukuljetus järjestetään oppilaalle perusopetuslain 32§:n mukaisesti. Koulukuljetuksen myöntämisen periaatteet ovat näkyvissä Säkylän kunnan nettisivuilta. Koulu tiedottaa koulukuljetuksista oppilaskohtaisesti. Koulussa on järjestetty valvonta kuljetusten saapuessa kouluun aamulla sekä ennen kyyditysten tuloa iltapäivällä. Valvottua ja ohjattua tekemistä on myös mahdollisten odotustuntien ajaksi.

4.2 Oppilaan hyvinvointia tukevia toimintaohjelmia ja käytäntöjä

4.2.1 Koulun oppilashuoltoryhmä

Ryhmän kokoonpano ja toimintatavat kuvattiin luvussa 3.1

4.2.2 Oppilaitoksen terveellisuuden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin tarkastus

THL:n ohjeistuksen mukainen tarkastus ja seuranta toteutetaan tarkastuksin **kolmen vuoden välein** (terveydenhuoltolaki 1326/2010). Tarkastus tehdään laajassa monialaisessa yhteistyössä viranomaisten, toimijoiden, oppilaiden ja huoltajien kanssa. Tarkastuksen koollekutsujana toimii rehtori,

4.2.3 Yhteistyö oppisisällöissä ja laaja-alaisissa tavoitteissa terveydenhuollon kanssa

Oppilashuollon henkilöstö tekee opetusyhteistyötä terveysneuvonnan osalta esim. ympäristöopin tunneilla. Vakiintuneita käytäntöjä ovat mm. murrosiän muutoksiin, ensiaputaitoihin, päihteisiin ja tupakkaan liittyvät oppitunnit sekä hampaiden hoitoon ja ryhtiin liittyvät oppitunnit. Yhdessä nuorisotyön kanssa alakoulun 5.-6.-luokilla järjestetään lisäksi oppilaiden ja vanhempien yhteinen toiminnallisia ryhmäyötapoja hyödyntävä vanhempainilta. Sen tavoitteena on lisätä vanhempien ja oppilaiden yhteisöllisyyttä ja keskustelua ikäkauteen liittyvistä kasvatuskysymyksistä.

4.2.4 Oppilaskuntatoiminta

Koulun oppilaat tai opiskelijat muodostavat oppilaskunnan, jota johtaa sen yhteisesti valitsema hallitus. Oppilaskunnan tehtävänä on kehittää kouluyhteisön toimintaa ja vaikuttaa oppilaita/opiskelijoita koskeviin kysymyksiin. Oppilaskunnalla on merkittävä rooli kouluyhteisön yhteishengen luomisessa ja nuorten demokraatiakasvatuksen edistämisessä. Oppilaskuntatoiminnasta vastaa oppilaskuntaa ohjaava opettaja/ opettajat.

4.2.5 Oppilaiden ohjaus

Ohjaustoiminnan tarkoituksena on tukea oppilaan onnistumista perusopetuksen eri vaiheissa, vahvistaa opiskelutaitoja ja itseohjautuvuutta sekä kehittää oppilaan valmiuksia tehdä oppimiseen liittyviä valintoja. Ohjauksella vahvistetaan myös yhteistyötaitoja sekä kykyä toimia erilaisissa ryhmissä ja ottaa vastuuta omasta ja yhteisestä työstä. Ohjauksen tehtävänä on myös osaltaan estää oppilaiden syrjäytymistä ja edistää tasa-arvoa. Ohjaustyöhön osallistuminen on koko opetushenkilöstön tehtävä ja opettajat toimivat yhteistyössä oppilaan koko opintopolun aikana ja opiskelun nivelvaiheissa.

4.2.6 Poissaolojen seuranta ja niihin puuttuminen

Opettajat huolehtivat oppilaiden poissaolojen seurannasta ja kirjaamisesta. Poissaolot kirjataan Wilmaan, josta ne ovat myös huoltajien seurattavissa. Mikäli oppilaalla on luvattomia poissaoloja, opettaja on välittömästi yhteydessä huoltajiin ja sopii heidän kanssaan jatkotoimista. Jos luvattomat poissaolot jatkuvat, kootaan monialainen oppilaskohtainen oppilashuoltoryhmä opettajan toimesta ja sovitaan jatkotoimenpiteistä.

4.2.7 Nivelvaiheyhteistyö

Esiopetuksesta kouluun

- Tiedonsiirrosta huolehtivat päiväkotien esiopettajat ja erityislastentarhanopettaja, jotka käyvät keskustelut tulevien opettajien kanssa
- Tiedonsiirtopalaverit pidetään maaliskokuun aikana
- Opettaja (ja mahdollisesti myös erityisopettaja) tutustuu tuleviin oppilaisiinsa vieraillemalla eskarissa toukokuun aikana.
- Kouluun tutustumispäivä on toukokuussa, äitienpäivän jälkeisenä tiistaina. Kouluun tutustuminen on aamupäivällä. Samana päivänä oppilailla ja huoltajilla on mahdollisuus tutustua myös iltapäivätoimintaan. Huoltajille jaetaan infopaketti tutustumispäivänä. Kutsu tutustumispäivään tulee kouluta päiväkotien kautta koteihin jaettavaksi.
- Huoltajailta samana iltana kuin koulu alkaa
- Esikouluopettajien vastuulla on, että asiakirjojat siirretään koululle touko-kesäkuussa.
- Koulumme muita eskarista kouluun –siirtymää tukevia toimia:
 - Kummioppilas tietoon jo tutustumispäivänä
 - Kummioppilaat vierailevat eskarissa
 - Syksyllä huoltajien tapaamiset elokuussa Yhteispelin ajatuksella niin, että huoltajat kertovat lapsestaan opettajalle
 - Syyskuussa opettaja kutsuu eskariopen vierailulle luokkaan
 - Kouluvalmiuden jatkotutkimusten palautepalaverissa olisi hyvä olla myös (erityis)opettaja mukana

Alakoulusta yläkouluun

- Tiedonsiirrosta huolehtivat yläkoulun erityisopettaja ja opinto-ohjaaja, jotka käyvät tarvittavat keskustelut alakoulujen erityisopettajan ja luokanopettajien kanssa.
- Varsinaiset tiedonsiirtopalaverit pidetään keväällä ennen mahdollista luokkajakoa yläkoulun erityisopettajan, opinto-ohjaajan, alakoulun luokanopettajien ja erityisopettajan kesken.
- Opinto-ohjaaja tutustuu tuleviin yläkoululaisiin pitämällä heille oppitunteja kuudennella luokalla.
- Kuudesluokkalaisille ja heidän huoltajilleen järjestetään toukokuussa vanhempainilta, jossa ovat mukana myös tulevat luokanvalvojat.
- Toukokuussa kuudesluokkalaiset tutustuvat yläkouluun yhden aamupäivän verran.
- Toukokuun viimeisellä viikolla tulevat 7. luokkalaiset viettävät ryhmäytymispäivän leirikeskus Pihlavassa, jossa on paikalla tukioppilaat ja tulevat luokanvalvojat.

4.2.8 Kummioppilastoiminta

1. ja 2.-luokkien oppilailla on koulukummit 5. ja 6. luokalta. Jo eskarikevään aikana pyritään tekemään yhteistyötä kummitoiminnan merkeissä. Kummin tehtävänä on olla tukena ensimmäisten kouluvuosien aikana. Oppilaskunta-toiminta

4.2.9 Koulukiusaamisen vastaaminen toiminta ja Verso-sovittelutoiminta

Koulussa tapahtuvaa kiusaamista ehkäistään käsittelemällä jokaisella vuosiluokalla koulukiusaamista. Oppilaiden tulee tietää, mitä kiusaaminen on, miten tulee toimia, jos itseä kiusataan tai huomaa, että joku muu kiusataan. Esille tulleet kiusaamistapaukset käsitellään koulun oman toimintamallin mukaan. Toimintamalli on liitteellä. Kiusaamisen vastaiseen toimintaan koulussa kuuluu kiusaamisen ehkäiseminen sosiaalisia taitoja harjoittamalla. Nämä taidot ovat keskeisiä Yhteispelissä, josta myöhemmin lisää.

Koulussamme on käytössä myös **VERSO-ohjelma**. Se tarjoaa vaihtoehtoisen tavan ratkaista oppilaiden välisiä ristiriitoja koulun arkipäivässä. Sovittelu on selkeä toimintamalli, jonka avulla sovittelijoiksi koulutetut koulun henkilökunnan jäsenet ja oppilaat auttavat osapuolia itse löytämään ratkaisun ristiriitaansa. Osapuolet saavat kertoa oman näkemyksensä tapahtuneesta, kuvata tuntemuksiaan ja pohtia eri ratkaisuvaihtoehtoja. Mallia noudattamalla edetään sopimukseen, jonka toteutumista seurataan. Tarkoituksena on vähentää kouluyhteisön jäsenten välisiä konflikteja koko yhteisön vuorovaikutustaitoja edistämällä. Sovittelulla puututaan mieltä pahoittavaan toimintaan mahdollisimman varhain.

4.2.10 Yhteispeli-menetelmä

Syyslukukaudesta 2017 koulu on pyrkinyt kehittämään toimintaansa Yhteispeli-menetelmän mukaan. Yhteispeli-hankkeessa on alakoulujen opetushenkilökunnalle kehitetty käytännönläheisiä toimintatapoja lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen sekä mielenterveyden tukemiseksi. Hankkeessa on muokattu koulujen olemassa olevia käytäntöjä lasten tunne- ja vuorovaikutustaitoja tukeviksi, samalla kunnioittaen koulujen omaa työtä ja opetussuunnitelmaa.

Yhteispeli-hankkeessa kehitetyt toimintatavat kohdentuvat koko koululle ja jakaantuvat seuraavalla tavalla:

- Luokan toimintatavat – opettajien työ luokassa oppilaiden kanssa
- Työyhteisön toimintatavat – opetushenkilökunnan keskinäinen työskentely
- Kodin ja koulun yhteistyö – toiminta vanhempien kanssa
- Koko koulun kehittäminen – rehtorille tukea muutoksen johtamiseen
- Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö – toiminta siirtymävaiheessa esiopetuksen ja alkuopetuksen välillä

4.2.11 Liikkuva koulu

Koulu on mukana Liikkuva koulu –toiminnassa. Tavoitteena on, että koulupäivän toimintoihin sisältyy oppilaan terveyden kannalta riittävästi fyysistä aktiivisuutta. Pyrkimyksenä on, että tunneilla istutaan vähemmän, tuetaan oppimista toiminnallisilla menetelmillä, liikutaan välitunneilla ja kannustetaan oppilaita kulkemaan koulumatkat omin lihasvoimin.

4.2.12 Vanhempainyhdistys

Isosäkylän koulun vanhempainyhdistys -Isoremmi ry pyrkii toimimaan aktiivisena linkkinä koulun ja vanhempien välillä. Koulun vanhempainyhdistys osallistuu aktiivisesti koulun toimintakulttuurin kehittämiseen. Yhdistyksen kokouksissa on mukana vanhempainyhdistyksen yhteysopettaja.

4.3 Muut oppilaan terveyttä ja hyvinvointia tukevat palvelut

4.3.1 Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelujen tehtävänä on tarjota nuorille kasvatuksellista ohjausta, harrastus-, tieto- ja neuvontapalvelu- ja sekä toimintatilat. Koulu ja nuorisopalvelut pyrkivät soveltuvissa kohdissa tekemään myös yhteistyötä tavoitteiden saavuttamiseksi.

4.3.2 Hammashuolto

Hammashuollon palvelut tarjotaan Säkylän terveyskeskuksen hammashoitolassa. Hammashoitola kutsuu oppilaat pääsääntöisesti tarkastukseen koulun välityksellä. Huoltajien yhteydenotot ja aikojen peruutukset hoidetaan suoraan hammashoitolaan.

4.3.3 Perheneuvonta

Perheneuvonta on sosiaali- ja terveystoimen järjestämä palvelu, jonka tarkoituksena on tukea lapsiperheitä erilaisissa elämäntilanteissa sekä ohjata ja neuvoa lasten kasvatukseen ja vanhemmuuteen liittyvissä kysymyksissä. Perheneuvola tekee yhteistyötä oppilashuollon toimijoiden kanssa.

4.3.4 Kehitysvammopalvelut

Kehitysvammopalvelut hoidetaan Satakunnan sairaanhoitopiirin kehitysvammahuollon sekä kunnan sosiaali- ja terveystoimen yhteistyönä.

4.3.5 Lastensuojelu

Jokaisella lapsella on oikeus turvalliseen ja virikkeitä tarjoavaan kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun ja huolenpitoon.

Lastensuojelutyön tarkoituksena on edistää lapsen suotuisaa kehitystä ja hyvinvointia. Lastensuojelutyöllä tuetaan vanhempia, huoltajia ja muita lapsen hoidosta ja kasvatuksesta vastaavia henkilöitä lapsen kasvatuksessa ja huolenpidossa. Lastensuojelutyötä tehdään yhteistyössä perheen ja sen lähiverkoston sekä eri viranomaisten kanssa. Lapsen hyvinvointia vaarantavia tekijöitä voivat olla esim. lapsen hoidon laiminlyönti, vanhempien päihteiden käyttö, mielenterveyden ongelmat ja ratkaisemattomat ristiriidat perheessä.

Lastensuojelulain 25§:ssä säädetään ilmoitusvelvollisuudesta, mikä koskee kaikkia niitä viranomaisia, jotka työssään toimivat lasten, nuorten ja perheiden kanssa. Jokaisella koulun henkilökuntaan kuuluvalla on siis velvollisuus tehdä viipymättä lastensuojeluilmoitus salassapidon estämättä, jos he tehtävissään ovat saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelun tarpeen selvitystä. Lastensuojelun ilmoitusvelvollisuus sivuuttaa muussa lainsäädännössä säädetyn salassapidon.

4.3.6 Lasten ja nuorten psykiatrian palvelut ja sairaalakoulu

Lasten ja nuorten psykiatrian palvelujen ja sairaalakoulun kanssa tehdään yhteistyötä yksittäisten oppilaiden asioissa. Opettajat osallistuvat tarvittaessa verkostotapaamisiin.

4.4 Turvallisuuden edistäminen - suojaaminen tapaturmilta, väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

4.4.1 Koulun järjestyssäännöt

Koulun järjestyssäännöt ja kurinpitokeinot käydään läpi oppilaiden ja huoltajien kanssa lukuvuosittain. Järjestyssäännöt ovat nähtävillä koulun www-sivuilla ja ne ovat myös tämän suunnitelman liitteenä.

4.4.2 Tapaturmien ehkäisy ja niiden hoitoon ohjaaminen

Tilanteiden huolellinen suunnittelu, ennakointi sekä opastaminen vähentävät tapaturmariskiä. Henkilöstöä on koulutettu ensiaputaitoisiksi ja tapaturmatilanteisiin on varauduttu niistä keskustelemalla.

Seuraavaan on koottu joitakin tilanteita, joihin on varauduttu koulussa tapaturmariskin pienentämiseksi.

Välituntivalvonta

- Opetushenkilöstön huoneen seinällä on lista välituntivalvojasta.
- Välituntivalvoja käyttää aina keltaista turvaliiviä.
- Välituntivalvojan ollessa estynyt suorittamaan omaa valvontaansa, hän huolehtii sijaisen hankkimisesta.
- Opettajakunta on määritellyt koulun pihasta turvallisen ja valvottavan välituntialueen, jolla oppilaat liikkuvat.
- Koulussa on huolehdittu, että pihalla ei ole vaarallisia esineitä.
- Koulun pihan liikenne on rajoitettu vain välttämättömään huoltoliikenteeseen koulupäivän aikana

Retket ja matkat

- Retket suunnitellaan ajoissa yhteistyössä aikuisten kanssa.
- Retkikohteen olosuhteet varmistetaan etukäteen.
- Henkilöstö mitoitetaan oppilaiden tarpeiden mukaan.
- Oppilaiden liikenneturvallisuudesta huolehditaan.
- Ensiapuvälineet otetaan mukaan.
- Oppilaiden kanssa retki käydään yhdessä läpi ja tarvittavat ohjeet annetaan etukäteen.

Koulukuljetuksen odotus

- Koulukuljetusoppilaat toimivat yhteisten käytäntöjen mukaisesti kyytejä odotettaessa ja autoihin siirryttäessä.
- Käytännöistä tiedotetaan syyslukukauden alussa ja tilanteissa on valvoja mukana.
- Liikennöitsijä vastaa turvallisuudesta koulukyydin aikana.

4.4.3 Suunnitelmat oppilaiden ja henkilökunnan suojaamiseksi väkivalta-, uhka- ja vaaratilanteilta

Liite 3 sisältää suunnitelmat ja toimintaohjeet oppilaiden ja henkilökunnan suojaamiseksi väkivalta-, uhka- ja vaaratilanteilta. Liite sisältää seuraavat suunnitelmat ja ohjeet:

- Pelastus- ja turvallisuussuunnitelma
- Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa
- Suunnitelma koulukiusaamisen ehkäisemiseksi ja kiusaamistapauksiin puuttumiseksi
- Toimintaohje oppilaan rajoittamistilanteisiin

Turvallisuussuunnitelmiin sisältyy myös Säskylän kunnan yhteisiä suunnitelmia ja ohjeita häirinnästä ja epäasiallisesta kohtelusta, asiakasväkivallasta, päihteistä, henkisestä kuormittumisesta ja työkyvyn tukemisesta.

5. Yksilökohtainen opiskeluhoito

5.1 Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhuolto on tarkoitettu kaikille peruskoulun oppilaille ja se on lakisääteistä sekä maksutonta. Siihen sisältyvät:

- oppilaan terveyden seuraaminen ja edistäminen mukaan lukien suun terveydenhuolto
- koulu yhteisön ja -ympäristön terveellisyden ja turvallisuuden edistäminen
- yhteistyö muun opetus ja -oppilashuollon henkilöstön kanssa
- koulun ja kodin välinen yhteistyö

Kouluterveydenhuoltoon kuuluvat vuosittaiset terveystarkastukset, joista 2. ja 5. luokkien tarkistukset ovat laajoja. Laajan terveystarkastuksen tekevät terveydenhoitaja ja lääkäri. Laajoihin terveystarkastuksiin liittyy myös opettajan näkemys oppilaasta.

Oppilaan lääkehoito koulussa

Oppilaan lääkehoidosta vastaa aina ensisijaisesti huoltaja. Muutoin koulumme noudattaa kunnan terveydenhuollon viranomaisten laatimaa ohjeistusta ”Lääkehoito kouluterveydenhuollossa”.

Diabetes-oppilaiden kohdalla toimitaan yksilökohtaisesti huoltajien ja diabetes-hoitajan ohjeiden mukaan.

5.2 Oppilashuoltohenkilökunta

Oppilaille on mahdollisuus saada kouluterveydenhoitajan, koululääkäriin, koulukuraattorin ja koulu-psykologin palveluita. Lisäksi yhteistyössä koulun kanssa toimii koululle nimetty perhetyöntekijä ja koulupsykykari. Heidän tukimuotojaan on avattu luvussa 1. Aloitteen oppilashuoltohenkilökunnan kanssa tehtävään yhteistyöhön voi tehdä opettaja, oppilas tai huoltaja. Yhteistyö on tärkeää erityisesti tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen sekä sairaalaopetuksen yhteydessä.

5.3 Yksittäistä opiskelijää koskevan opiskeluhoitoasian käsittely

- Kun on tarpeen selvittää yksittäisen oppilaan oppilashuollollisen tuen ja palveluiden tarvetta, kootaan **monialainen tapauskohtainen asiantuntijaryhmä MAR**.
- Ryhmän kokoamisen syytä on monenlaisia. Usein syynä on huoli oppilaan oppimisesta, hyvinvoinnista, fyysisestä tai psyykkisestä terveydestä. MAR-ryhmä kutsutaan koolle, kun on syytä pohtia esim.

oppilaan luvattomien tai runsaiden poissaolojen syytä tai oppilashuollon tukimuotoja kurinpitorangeistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä.

- Kokoon kutsumisesta vastaa se henkilö, jolle huoli oppilaasta on syntynyt tai kenelle asiasta on ilmoitettu. Koollekutsujana voi siis olla opettaja, laaja-alainen erityisopettaja tai joku muu oppilashuollon henkilökunnasta. Koolle kutsuja toimii myös ryhmän vastuuhenkilönä, jollei toisin sovita.
- Vastuuhenkilö vastaa opiskeluhuoltokertomuksen laadinnasta. Opiskeluhuoltokertomukset säilytetään koulun oppilashuoltorekisterissä, josta vastaa laaja-alainen erityisopettaja.
- Koollekutsujan tehtävänä on ottaa yhteyttä puhelimitse oppilaan kotiin ja arvioida yhdessä huoltajien ja oppilashuollon henkilöstön kanssa, kenen asiantuntemusta tapauksen käsittelyssä tarvitaan. Kun aika ja ryhmän kokoonpano on selvillä, ryhmän tapaaminen ja sen osallistujat vahvistetaan huoltajille vielä Wilma-viestillä.
- Ryhmän kokoonpanoon on saatava lupa oppilaan huoltajilta.
- Mikäli oppilaasta herännyt huoli on sellainen, jota ei kyetä yksilökohtaisella oppilashuoltotyöllä helpottamaan tai lupaa yksilökohtaiseen oppilashuoltokokoontumiseen ei saada, ilmoitetaan huoli sosiaaliviranomaisen tietoon. Mikäli huoltajat eivät saavu kokoontumiseen, kutsutaan se uudelleen koolle. Jos asia ei edelleenkään etene, asiasta ilmoitetaan sosiaaliviranomaisille.
- Erittäin painavasta syystä asiaa voidaan käsitellä asiantuntijaryhmässä ilman oppilaan tai huoltajan suostumusta. Arvion tekee sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilainen.

Oppilaiden opetuksellisen tuen tarve ja oppilashuollollinen tuen tarve kulkevat usein rinnakkain. Molemmissa edellytetään monialaista oppilashuollollista yhteistyötä. Opetuksen tukeen liittyvien asioiden kirjaamiset tapahtuvat pedagogisiin asiakirjoihin, oppilashuollolliset asiat kirjataan oppilashuoltokertomukseen. Riskitilanteissa pedagogisten asioiden käsittely ja päätökset eivät vaadi huoltajan suostumusta, mitä sitä vastoin oppilashuollolliset kokoontumiset vaativat.

5.4 Oppilashuoltokertomus ja -rekisteri

Oppilashuoltokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon aikajärjestyksessä eteneväksi ja siihen kirjataan oppilaan tiedot ja asian käsittely oppilashuoltokertomuslomakkeen (LIITE 1) mukaan. Oppilashuoltokertomukseen kirjataan yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot. Ensimmäisessä kokoontumisessa huoltaja vahvistaa allekirjoituksellaan asian käsittelyn ryhmässä ja ryhmän kokoonpanoa. Oppilashuollon kertomukset arkistoi laaja-alainen erityisopettaja.

Oppilashuoltokertomukset ja muut siihen liittyvissä tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä opiskelijaa koskevat asiakirjat tallennetaan koulun omiin **opiskeluhuoltorekistereihin**. Rekisterin vastuuhenkilö on laaja-alainen erityisopettaja, joka määrittelee tapauskohtaisesti käyttöoikeudet rekisteriin tallennettaviin tietoihin. Jos sivulliselle annetaan opiskeluhuoltokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä, mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

Opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi.

6 Seuranta ja arviointi

Koulun oppilashuoltoryhmä kehittää ja arvioi koulun oppilashuollon kokonaisuuden toimivuutta ja vaikuttavuutta oppilashuoltoryhmän kokouksien yhteydessä. Oppilailta, huoltajilta, opetushenkilöstöltä ja yhteistyötahoilta saatu palaute käsitellään oppilashuoltoryhmässä ja ne hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.

Kehittämiskohteiden toteutukseen liittyy myös toteutuksen arviointi. Palautekyselyihin otetaan mukaan myös oppilashuollon asiat.